

**PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA**

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA:

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i 2. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine broj: 41/01. – pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTECI**

Zakon o zaštiti od požara ("Narodne novine", broj: 58/93.) na snazi je od 26. lipnja 1993. godine i između ostalog, propisuje mjere i postupke koje glede zaštite od požara Ministarstvo unutarnjih poslova provodi u postupcima koji se vode pred tijelima državne uprave nadležnim za prostorno uređenje i gradnje. Kako Zakon o zaštiti od požara u tom dijelu predstavlja komplementarni propis Zakonu o gradnji ("NN" br. 175/03), koji je u potpunosti usuglašen s pravnom stecevinom EU u području gradnje (acquis-em), poradi usklađivanja zakonskih i podzakonskih akata sa Zakonom o gradnji kao dijela obveze iz Provedbenog plana djelovanja i Matrice za otklanjanje prepreka ulaganjima u Republiku Hrvatsku (FIAS), Vlada Republike Hrvatske je Zaključkom Klasa: 231-01/03-02/08, Urbroj: 5030109-03-1 od 21. kolovoza 2003. zadužila Ministarstvo unutarnjih poslova za pripremu nacrtu zakonskih prijedloga izmjene Zakona o zaštiti od požara radi njegovog donošenja u redovnom postupku. Posebno se to odnosi u dijelu sankcija prema osobama koje izazovu požar.

Stoga, ovim Prijedlogom Zakona prije svega uskladuje se Zakon o zaštiti od požara sa Zakonom o gradnji u dijelu koji se odnosi na postupke vezane uz prostorno uređenje i gradnje tj. donošenje dokumenata prostornog uređenja i izdavanja lokacijske, građevinske i uporabne dozvole.

Istovremeno predlaže se da se građevine u izgradnji razvrstavaju u različite stupnjeve zahtjevnosti glede mjera zaštite od požara.

Kako nakon izmjene propisa o unutarnjem ustroju Ministarstva unutarnjih poslova inspektori zaštite od požara nemaju više status ovlaštene službene osobe odnosno policijskog službenika te nemaju iskaznice i znacke kojima su dokazivali svoje svojstvo i ovlasti, što im otežava obavljanje nadzora, ovim Prijedlogom Zakona to stanje se nastoji prevladati na način da se ministri unutarnjih poslova ovlašćuju za donošenje propisa kojim će se propisati obrazac službene iskaznice te oblik i izgled službene znacke inspektora zaštite od požara.

Predloženim izmjenama Zakona u odnosu na važeći Zakon dopunjuju se kaznene odredbe kako bi se sankcionirala ona protupravna ponašanja koja su nadležne inspekcijske službe Ministarstva unutarnjih poslova najčešće utvrđivala prilikom obavljanja nadzora te da bi se maksimalno pooštrile kazne za osobe koje izazivaju požare (narocito u ljetnim mjesecima na priobalju).

Takoder je dodana kaznena odredba kojom se propisuje kazna za osobe koje postupaju protivno odredbama propisa koje ministar unutarnjih poslova donosi na temelju ovlasti iz Zakona o zaštiti od požara. Ova odredba dodana je iz razloga što odredbama Zakona o prekršajima ("NN" broj: 88/02., 122/02. i 187/03.) ministrima i ravnateljima državnih upravnih organizacija nije dana ovlast da u propisima koje donose na temelju zakonskih ovlasti propisuju prekršaje i prekršajne sankcije.

U Prijedlogu Zakona prekršajne kazne su izražene u domaćoj valuti dok su u važećem Zakonu o zaštiti od požara izražene u odgovarajućoj protuvrijednosti DEM, što nije odgovaralo stanju nakon uvođenja jedinstvene valute Europske unije.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona u državnom proračunu nije potrebno osigurati posebna novčana sredstva.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA S OBRAZLOŽENJEM

Clanak 1.

U Zakonu o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj: 58/93.) u članku 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"(3) Svaka osoba dužna je voditi računa da ne izazove požar."

Clanak 2.

Clanak 12. mijenja se i glasi:

" (1) Ministarstvo unutarnjih poslova odnosno mjesno nadležna policijska uprava sudjeluje u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja po posebnom zakonu glede zaštite od požara.
(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, u postupku izrade i donošenja detaljnog plana uređenja sudjeluje mjesno nadležna policijska uprava radi određivanja posebnih uvjeta gradnje iz područja zaštite od požara za građevine čija se izgradnja planira tim planom.
(3) Nositelj izrade dokumenta prostornog uređenja dužan je pravovremeno obavijestiti tijelo iz stavka 1. ovoga članka o izradi i donošenju dokumenta prostornog uređenja i omogućiti mu sudjelovanje u njegovoj izradi."

Clanak 3.

Clanak 13. mijenja se i glasi:

"(1) Mjesno nadležna policijska uprava u postupku izdavanja lokacijske dozvole po posebnom zakonu utvrđuje posebne uvjete gradnje iz područja zaštite od požara.
(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Ministarstvo unutarnjih poslova utvrđuje posebne uvjete gradnje u postupku izdavanja lokacijske dozvole koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja.
(3) Ministar unutarnjih poslova, nakon prethodnog mišljenja ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja posebnim propisom određuje građevine na koje se ne primjenjuje stavak 1. ovoga članka."

Clanak 4.

Clanak 14. mijenja se i glasi:

"(1) Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da u slučaju požara:
- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena,
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,

- sprijeci širenje vatre na susjedne gradevine,
- omoguci da osobe mogu neozlijedene napustiti gradevinu, odnosno da se omoguci njihovo spašavanje,
- omoguci zaštita spašavatelja.

(2) Smatra se da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga clanka ukoliko gradevina udovoljava uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i na temelju njega donesenim propisima te uvjetima zaštite od požara utvrđenim posebnim zakonima i na temelju njih donesenim propisima.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga clanka, ukoliko nije moguće udovoljiti uvjetima iz stavka 1. ovoga clanka radi prostornih, tehnickih ili tehnoloških razloga, Ministarstvo unutarnjih poslova ce odrediti zamjenske mjere kojim se postiže ispunjavanje tih uvjeta."

Clanak 5.

Clanak 15. mijenja se i glasi:

"(1) U pogledu mjera zaštite od požara gradevine se dijele na:

- skupina 1 – obiteljska kuca, jednostavna gradevina i druge manje zahtjevne gradevine,
- skupina 2 - zahtjevne gradevine.

(2) Ministar unutarnjih poslova, nakon prethodnog mišljenja ministra nadležnog za poslove graditeljstva donosi propis kojim se gradevine razvrstavaju u skupine iz prethodnog stavka.

(3) Prije podnošenja zahtjeva za gradevinsku dozvolu odnosno za izdavanje potvrde glavnog projekta po posebnom zakonu, potrebno je pribaviti potvrdu mjesno nadležne policijske uprave o uskladenosti glavnog projekta s uvjetima za gradnju određenim ovim Zakonom za gradevine skupine 2.

(4) Iznimno, potvrda iz stavka 3. ovoga clanka pribavlja se od Ministarstva unutarnjih poslova kada je posebnim propisom propisano da gradevinsku dozvolu odnosno potvrdu glavnog projekta izdaje ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva.

(5) Uz zahtjev za izdavanje potvrde o uskladenosti glavnog projekta s uvjetima za gradnju određenim ovim Zakonom, koji se podnosi u pisanom obliku, prilaže se:

- jedan primjerak glavnog projekta za koji se zahtjeva potvrda,
- elaborat zaštite od požara iz clanka 15. a stavka 2. ovoga Zakona koji je poslužio kao podloga

za izradu glavnog projekta za koji se zahtjeva potvrda,

(6) Tijela iz stavka 3. i 4. ovoga clanka dužna su potvrdu iz stavka 3. ovoga clanka izdati u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno u istom roku odbiti zahtjev rješenjem ako glavni projekt nije izraden sukladno odredbama clanka 14. ovoga Zakona. Ako se potvrda u tome roku ne izda ili ne odbije rješenjem, smatra se da je izdana bez primjedbi.

(7) Odredbe stavaka 1. do 6. ovoga clanka odgovarajuće se primjenjuju na izdavanje izmjene i dopune gradevinske dozvole odnosno dozvole za uklanjanje dijela gradevine, na izdavanje mišljenja na idejni projekt u slucaju izdavanja nacelne dozvole te mišljenja na tipski projekt u slucaju izdavanja rješenja o tipskom projektu prema posebnom zakonu.

(8) Odredbe stavaka 1. do 7. odgovarajuće se odnose na izvedbeni projekt kada se prema posebnom zakonu prilaže zahtjevu za gradevinsku dozvolu odnosno na glavni projekt kada se prema posebnom zakonu prilaže zahtjevu za nacelnu dozvolu."

Clanak 6.

Iza clanka 15. dodaje se clanak 15 a. koji glasi:

"Clanak 15 a.

(1) Podaci o predviđenim mjerama zaštite od požara i tehnoloških eksplozija u glavnom projektu dobivaju se iz elaborata zaštite od požara koji je bio podloga za izradu projekata glavnog projekta.

(2) Elaborat zaštite od požara (u daljnjem tekstu: elaborat) izrađuje se samo za gradevine skupine 2.

- (3) Elaborat može izraditi ovlaštenu inženjer za zaštitu od požara, koji nakon izrade potpisuje elaborat.
- (4) Ovlaštenje za izradu elaborata može se izdati osobi koja ima:
- najmanje visoku stručnu spremu tehničkog smjera,
 - položen stručni ispit pred ispitnim povjerenstvom koje rješenjem imenuje ministar unutarnjih poslova.
- (5) Ministar unutarnjih poslova, nakon prethodnog mišljenja ministra nadležnog za poslove graditeljstva propisat će sadržaj elaborata.
- (6) Ministar unutarnjih poslova propisat će način, postupak polaganja i program stručnog ispita iz stavka 4. ovoga članka te uvjete za oslobađanje od polaganja stručnog ispita.

Članak 7.

Članak 16. mijenja se i glasi:

- "(1) Kada građevinsku dozvolu odnosno potvrdu glavnog projekta izdaje ured državne uprave odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za poslove graditeljstva, nadležna policijska uprava sudjeluje u radu povjerenstva za tehnički pregled građevine koji se obavlja po posebnom zakonu samo u slučajevima kada je izdala potvrdu iz članka 15. stavka 3. ovoga Zakona.
- (2) Pod uvjetima iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo unutarnjih poslova sudjeluje u radu povjerenstva za tehnički pregled građevine kada građevinsku dozvolu odnosno potvrdu glavnog projekta izdaje ministarstvo nadležno za poslove graditeljstva.
- (3) Predstavnik tijela iz stavka 1. i 2. ovog članka, koji sudjeluje u radu Povjerenstva za tehnički pregled daje mišljenje da se građevina može koristiti ako nema nedostataka koji utječu na ispunjavanje uvjeta za gradnju određenim ovim Zakonom."

Članak 8.

U članku 17. stavku 2. riječi: "komisiji iz članka 16. stavka 2." zamjenjuju se riječima: "povjerenstvu za tehnički pregled iz članka 16. stavka 1. i 3."

Članak 9.

U članku 30. dodaju se stavci 4., 5. i 6. koji glase:

- "(4) Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na području nacionalnih parkova i parkova prirode obavljaju i inspektori zaštite prirode koji u obavljanju ovih poslova imaju ovlasti inspektora zaštite od požara policijske uprave.
- (5) Inspektori iz stavka 1. ovoga članka dokazuju svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti službenom iskaznicom i službenom znackom.
- (6) Ministar unutarnjih poslova propisat će sadržaj obrasca službene iskaznice i izgled službene znacke inspektora iz stavka 1. ovoga članka te način izdavanja, zamjene i vođenja evidencije o izdanim službenim iskaznicama i znackama."

Članak 10.

U članku 47. stavku 1. riječi: "u dinarskoj protuvrijednosti" brišu se, riječi: "700 do 7.000 DEM" zamjenjuju se riječima "10.000 do 100.000 kuna", a riječi: "privredni prijestup" zamjenjuju se riječju "prekršaj".

Podstavak 1. briše se.

U stavku 2. rijeci: "privredni prijestup" zamjenjuju se rijecju: "prekršaj", rijeci: "u dinarskoj protuvrijednosti" brišu se, a rijeci: "150 do 700 DEM" zamjenjuju se rijecima: "1.000 do 5.000 kuna".

Clanak 11.

U clanku 48. stavku 1. rijeci: "u dinarskoj protuvrijednosti" brišu se, a rijeci: "210 do 2.100 DEM" zamjenjuju se rijecima: "2.000 do 20.000 kuna".

Podstavak 13. briše se.

Dosadašnji podstavci 14. i 15. postaju podstavci 13. i 14.

U stavku 2. rijeci: "u dinarskoj protuvrijednosti" brišu se, a rijeci: "100 do 210 DEM" zamjenjuju se rijecima: "1.000 do 3.000 kuna".

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

"(3) Za prekršaje iz stavka 1. podstavaka 2., 5., 6., 7., 10., 11., 12., 14. i 15. ovog clanka kaznit ce se novcanom kaznom u iznosu od 1.000 do 3.000 kuna odgovorna osoba u poglavarstvu jedinice lokalne i podrucne (regionalne) samouprave.

(4) Novcanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 kuna kaznit ce se za prekršaj odgovorna osoba u poglavarstvu jedinice lokalne i podrucne (regionalne) samouprave ako jedinica lokalne i podrucne (regionalne) samouprave ne donese plan zaštite od požara za svoje podrucje (clanak 3. stavak 2. i 3.).".

Clanak 12.

Iza clanka 48. dodaje se clanak 48 a. koji glasi:

"Clanak 48 a.

(1) Novcanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 kuna kaznit ce se za prekršaj pravna osoba ako onemogucava inspektora za zaštitu od požara u obavljanju njegovih poslova ili odbije dati na uvid propisanu dokumentaciju ili mu ne pruži potrebne podatke ili obavijesti (clanak 33. stavak 3.)

(2) Za prekršaj iz stavka 1. kaznit ce se novcanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. kaznit ce se novcanom kaznom u iznosu od 2.000 do 10.000 kuna fizicka osoba.".

Clanak 13.

U clanku 49. stavku 1. rijeci: "u dinarskoj protuvrijednosti" brišu se, a rijeci: "100 do 210 DEM" zamjenjuju se rijecima: "1.000 do 3.000 kuna".

Iza podstavka 2. dodaje se podstavka 2.a koji glasi:

"2.a ako ne održava u ispravnom stanju uredaje, opremu i sredstva za dojavu, gašenje i sprecavanje širenja požara te druge zaštitne uredaje i instalacije, sukladno tehnickim normativima, normama i uputama proizvođaca ili ako o održavanju ne posjeduju dokumentaciju (clanak 18. stavak 3.);".

Podstavak 4. briše se.

Dosadašnji podstavci 5. i 6. postaju podstavci 4. i 5.

Iza stavka 1. dodaju se stavci 2., 3. i 4. koji glase:

"(2) Osoba koja izazove požar kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 3.000 do 10.000 kuna ili kaznom zatvora od 60 dana (članak 2. stavak 3.).

(3) Osoba iz stavka 2. ovog članka koja izazove požar iz nehaja kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 kuna.

(4) Osoba koja izradi i potpiše elaborat zaštite od požara, a nije ovlašten inženjer zaštite od požara, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom od 3.000 do 10.000 kuna."

Članak 14.

Iza članka 49. dodaje se članak 49 a. koji glasi:

"Članak 49 a.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 do 10.000 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja postupi suprotno odredbama propisa donesenih na temelju članka 3. stavka 6., članka 20. stavka 4., članka 21. stavka 6., članka 22. stavka 3. i članka 53. stavka 2. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 3.000 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 kuna fizička osoba."

Članak 15.

Članak 50. briše se.

Članak 16.

U članku 51. stavku 1. i 2. riječi: "privredni prijestup" zamjenjuju se riječju: "prekršaj".

Članak 17.

Članak 52. briše se.

Članak 18.

U članku 53. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

"(3) Popis stranih propisa koji će se kao pravila tehničke prakse u području zaštite od požara primjenjivati u Republici Hrvatskoj donosi ministar unutarnjih poslova uz suglasnost ministra zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

(4) Popis iz stavka 3. ovoga članka objavit će se u "Narodnim novinama"."

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Do proteka roka od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uz zahtjev za izdavanje potvrde o uskladenosti glavnog projekta s uvjetima za gradnju određenim ovim Zakonom prilaže se samo jedan primjerak glavnog projekta za koji se zahtjeva potvrda.

Clanak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Uz clanak 1.

Ovom dopunom clanka 2. utvrđena je prekršajna odgovornost svake osobe ukoliko izazove požar, što do sada nije bio slučaj.

Uz clanke 2. – 7.

Izmjenama i dopunama clanaka 12. – 16. važećeg Zakona o zaštiti od požara uskladuje se postupanje MUP-a kao resornog državnog tijela za zaštitu od požara u donošenju dokumenata prostornog uređenja te izdavanju lokacijske, građevinske i uporabne dozvole s odredbama novog Zakonom o gradnji (NN 175/03.) – prije svega s odredbama clanaka 3., 16., 62., 63., 66. i 135. istoga Zakona.

Mogućnost da projektirana i izgrađena građevina, iznimno i uz suglasnost MUP-a, ispuni zahtjeve iz područja zaštite od požara i na drugi način od onoga propisanog ovim Zakonom ostavljena je za slučajeve kada zahtjeve nije moguće ispuniti na način propisan ovim Zakonom iz prostornih, tehničkih ili tehnoloških razloga ili ih je moguće ispuniti uz neprimjereno velike financijske izdatke kao primjerice: interpolacije građevina u starim gradskim jezgrama (problem osiguranja vatrogasnih pristupa), rekonstrukcije ili adaptacije građevina zaštićene kulturne baštine (problem izvođenja gromobranske instalacije), gradnje izvan urbaniziranih područja – planinarskih i lovackim domova (problem osiguranja vode u hidrantskoj mreži), gradnja građevina od posebnog nacionalnog interesa za RH – vojni i drugi objekti i slično.

Ovim uskladenjima sa Zakonom o gradnji u bitnom je pojednostavljen postupak pribavljanja građevinske dozvole jer se upravni postupak vodi na jednom mjestu, pri nadležnom tijelu - Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, dok postupci koji se vode pri MUP-u prethode postupku izdavanja građevinske dozvole.

Osim toga, postupak pri MUP-u formalno se ubrzava, budući da se smatra da je potvrda o mjerama zaštite od požara u glavnom projektu izdana bez primjedbi ukoliko se ne izda ili ne odbije izdati u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva, što do sada nije bio slučaj.

Ubrzanje postupka i uštede u vremenu te ljudskim i materijalnim (uredsko poslovanje) resursima osiguralo bi se i predloženim razvrstavanjem građevina u izgradnji u dvije skupine prema zahtjevnosti mjera zaštite od požara: skupina 1 – obiteljska kuća, jednostavna građevina (sukladno definiciji Zakona o gradnji) i manje zahtjevne građevine te skupina 2 – zahtjevne građevine. Za skupinu 1 (procjenjuje se oko 25% novih građevina) ne bi trebalo voditi nikakav postupak pred MUP-om dok bi se za skupinu 2 (procjenjuje se oko 75% novih građevina) vodio uobičajeni postupak pred MUP-om.

Predloženim izmjenama i dopunama uvodi se obveza izrade elaborata zaštite od požara za zahtjevne građevine glede mjera zaštite od požara (skupina 2) koji će poslužiti kao podloga za izradu glavnog projekta.

Elaborat zaštite od požara smio bi izradivati i ovjeravati samo ovlaštenu inženjer za zaštitu od požara.

Na temelju uvida u glavni projekt i elaborat zaštite od požara nadležna policijska uprava odnosno Ministarstvo unutarnjih poslova izdavali bi potvrdu koja bi u postupku izdavanja građevinske dozvole služila kao dokaz da je glavni projekt glede zaštite od požara uskladen s odredbama ovoga Zakona ili bi

donosili rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje potvrde, na koje bi investitor odnosno podnositelj zahtjeva imao pravo žalbe.

Slabo poznavanje propisa iz područja zaštite od požara i njihove primjene od strane ovlaštenih projektanata koji izrađuju glavni projekt pa su stoga propisani posebni uvjeti za osobe koje izrađuju elaborat zaštite od požara tj. polaganje stručnog ispita pred Povjerenstvom iz područja zaštite od požara MUP-a.

Uz članak 8.

Izmjena u clanku 8. Prijedloga Zakona je učinjena radi terminološkog usklađivanja s odredbama Zakona o gradnji.

Uz članak 9.

Dodanim odredbama u clanku 30. važećeg Zakona propisana je nadležnost inspektora zaštite prirode za nadzor mjera zaštite od požara u nacionalnim parkovima i parkovima prirode, koji bi u obavljanju tog nadzora imali ovlasti inspektora zaštite od požara. Također se ministru unutarnjih poslova ovlašćuje na donošenje propisa kojim bi propisao obrazac službene iskaznice te izgled službene značke inspektora zaštite od požara, kojim bi oni dokazivali svoje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

Uz članak 10.

Članak 47. izmijenjen je kako bi se prekršajne kazne iskazale u važećoj domaćoj valuti i kako bi se privredne prijestupe pretvorilo u prekršaje sukladno odredbi članka 266. stavka 2. Zakona o prekršajima ("NN" broj: 88/02., 122/02. i 187/03.)

Uz članak 11.

Izmjenom i dopunom članka 48. prekršajne kazne iskazane su u važećoj domaćoj valuti te su dodane nove odredbe kojima su propisane prekršajne sankcije za prekršaje koje počinu odgovorne osobe u izvršnom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 12.

Dodanom kaznenom odredbom članka 48.a pooštrene su kazne za pravne i odgovorne osobe kao i fizičke osobe koje onemogućavaju inspektore zaštite od požara u obavljanju inspeksijskog nadzora.

Uz članak 13.

Izmjenom i dopunom članka 49. prekršajne kazne iskazane su u važećoj domaćoj valuti te je dodana kaznena odredba za fizičke osobe koje posjeduju uređaje i opremu za dojavu, gašenje i sprecavanje širenja požara ako te uređaje i opremu ne održavaju u ispravnom stanju ili o tome ne posjeduju dokumentaciju.

Također su dodane nove odredbe kojima su propisane strože prekršajne sankcije za osobe koje izazovu požar.

Uz članak 14.

U članku 49.a dodana je kaznena odredba kojom se propisuje kazna za osobe koje postupaju protivno odredbama propisa koje ministar unutarnjih poslova donosi na temelju ovlasti iz Zakona o zaštiti od požara. Ova odredba dodana je iz razloga što odredbama Zakona o prekršajima ("NN" broj: 88/02., 122/02. i 187/03.) ministrima i ravnateljima državnih upravnih organizacija nije dana ovlast da se propisima koje donose na temelju zakonskih ovlasti propisuju prekršaje i prekršajne sankcije, tako da se protekom roka propisanog Zakonom o prekršajima neće moći izricati prekršajne sankcije koje su propisane pravilnicima.

Uz članak 15.

Članak 50. brisan je kao nepotreban s obzirom da su u predloženim izmjenama članka 47., 48. i 49. važećeg Zakona prekršajne kazne izražene u domaćoj valuti.

Uz članak 16.

Izmjene u članku 51. su izvršene radi pretvaranja privrednih prijestupa u prekršaje sukladno odredbi članka 266. stavka 2. Zakona o prekršajima.

Uz članak 17.

Članak 52. briše se iz razloga što prema odredbama Zakona o prekršajima ("NN" broj: 88/02., 122/02. i 187/03.) ministrima i ravnateljima državnih upravnih organizacija nije dana ovlast da u propisima koje donose na temelju zakonskih ovlasti propisuju prekršaje i prekršajne sankcije.

Uz članak 18.

U članku 53. važećeg Zakona dodane su odredbe kojima se ministru unutarnjih poslova ovlašćuje da uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prostornog uređenja i graditeljstva utvrdi popis stranih propisa koji će se kao pravila tehnicke prakse primjenjivati u Republici Hrvatskoj. Na taj način bi se jasno i nedvosmisleno utvrdili strani propisi koji se u slučaju nedostatka domaćih propisa u području zaštite od požara mogu primjenjivati u Republici Hrvatskoj, sve u svrhu ujednačenog postupanja nadležnih službi u policijskim upravama.

Uz članak 19.

Primjena odredbe članka 15. stavka 5. podstavaka 2. odgođena je do proteka godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u kojem roku će se steci propisani uvjeti za primjenu tih odredbi.

V. TEKST ODREĐABA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

U prilogu se dostavlja tekst odredaba Zakona o zaštiti od požara («Narodne novine» broj: 58/93.) koje se mijenjaju odnosno dopunjuju.

Članak 2.

(1) Vlasnici, odnosno korisnici građevina, građevinskih dijelova i prostora, te druge fizičke osobe, dužne su provoditi mjere zaštite od požara koje su propisane zakonom, propisima donesenim na temelju zakona, priznatim pravilima tehnicke prakse, planovima zaštite od požara i drugim odlukama tijela državne uprave, lokalne samouprave i uprave te općim aktima pravnih osoba.

(2) Pravne osobe te stručne službe tijela državne vlasti, tijela državne uprave, tijela jedinica lokalne samouprave i uprave i upravna tijela jedinica lokalne samouprave i uprave (u daljnjem tekstu; stručne službe) dužni su na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i propisima donijeti na temeljem zakona, svojim alatima, prijevoznim, tehničkim i ostalim sredstvima, a fizičke osobe i svojim radom sudjeluju u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom.

Članak 12.

Ministarstvo unutarnjih poslova sudjeluje u izradi planova prostornog uređenja glede zaštite od požara kada to odredi ministar graditeljstva i zaštite okoliša u suglasnosti s ministrom unutarnjih poslova.

Clanak 13.

- (1) Posebne uvjete gradenja u postupku utvrđivanja uvjeta uređenja prostora, glede zaštite o požara, utvrđuje nadležna policijska uprava Ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: policijska uprava).
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga clanka, kad se radi o građevinama za koje, prema posebnom zakonu, građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo graditeljstva i zaštite okoliša, posebne uvjete gradenja utvrđuje Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu.
- (3) Ministar unutarnjih poslova će donijeti propise kojima će utvrditi građevine na koje se ne primjenjuje stavak 1. ovoga clanka.

Clanak 14.

- (1) Pravne osobe registrirane za projektiranje dužne su, za građevine za koje je to traženo posebnim uvjetima gradenja, mjere zaštite od požara, predviđene u glavnom projektu, prikazati tako da se na temelju grafickih prikaza, proračuna i tekstualnih objašnjenja može ocijeniti predviđeni, odnosno odabrani sustav zaštite od požara te njegova učinkovitost.
- (2) Sastavni dio glavnog projekta iz stavka 1. ovoga clanka, za izdavanje građevne dozvole, čini prikaz predviđenih mjera zaštite od požara. U tekstualnom objašnjenju moraju se navesti propisi, odnosno priznata pravila tehnicke prakse na kojima se temelji predviđeni sustav zaštite od požara.
- (3) Pravna osoba registrirana za projektiranje, koja je izradila glavni projekt, obavit će provjeru istog na način utvrđen svojim općim aktom i nakon obavljene provjere izdati ispravu kojom se potvrđuje da su mjere zaštite od požara, primijenjene u glavnom projektu, izradene sukladno s ovim Zakonom, uvjetima uređenja prostora, tehničkim normativima i normama.
- (4) Isprava iz stavka 3 ovoga clanka sastavni je dio glavnog projekta.

Clanak 15.

- (1) Tijelo graditeljstva može izdati građevnu dozvolu za gradnju građevine ili njenu rekonstrukciju tek pošto prethodno pribavi suglasnost nadležne policijske uprave da su u glavnom projektu predviđene propisane, ili posebnim uvjetima gradenja tražene, mjere zaštite od požara u slučajevima kada je izdavanje takve suglasnosti određeno posebnim uvjetima gradenja.
- (2) U slučajevima kad je posebnim propisima određeno izdavanje nacelne dozvole, odgovarajuće se primjenjuju odredbe stavka 1 ovoga clanka.
- (3) Kad građevnu dozvolu izdaje Ministarstvo graditeljstva i zaštite okoliša, suglasnost iz stavka 1. i 2. ovoga clanka daje Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu.

Clanak 16.

- (1) Uporabna dozvola za izgrađene ili rekonstruirane građevine može se izdati kad se utvrdi da su provedene mjere zaštite od požara predviđene glavnim projektom.
- (2) Inspektor za zaštitu od požara policijske uprave (u daljnjem tekstu: inspektor policijske uprave) sudjeluje u radu komisije za tehnički pregled građevine, koja se osniva prema odredbama posebnog zakona.
- (3) Komisija iz stavka 2. ovoga clanka, pored poslova utvrđenih posebnim zakonom, utvrđuje da li su provedene mjere zaštite od požara utvrđene glavnim projektom.
- (4) Kada uporabnu dozvolu za izgrađenu ili rekonstruiranu građevinu izdaje Ministarstvo graditeljstva i zaštite okoliša, poslove iz stavka 2. ovoga clanka obavlja inspektor za zaštitu od požara Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu (u daljnjem tekstu: inspektor Ministarstva u sjedištu).
- (5) Ako se prilikom tehničkog pregleda građevine utvrdi da kod njene gradnje ili rekonstrukcije nisu provedene mjere zaštite od požara predviđene u glavnom projektu, postupit će se prema propisima u području gradenja.

Clanak 17.

(2) Za ugrađene materijale iz stavka 1. ovoga clanka izvodac radova dužan je pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama i dati je na uvid komisiji iz clanka 16. stavka 2. ovoga Zakona.

Clanak 30.

(1) Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih ovim zakonom i propisima donesenim na temelju zakona obavljaju inspektori policijskih uprava i inspektori Ministarstva u sjedištu.

(2) Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara u šumama obavljaju i šumarski inspektori koji u obavljanju ovih poslova imaju ovlasti inspektora zaštite od požara policijske uprave.

(3) Nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na poljoprivrednom zemljištu obavljaju i poljoprivredni inspektori koji u obavljanju ovih poslova imaju ovlasti inspektora zaštite od požara policijske uprave.

Clanak 47.

(1) Novcanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 700 do 7.000 DEM kaznit ce se za privredni prijestup pravna osoba:

1. ako izda ispravu o glavnom projektu koji nije izraden sukladno ovom Zakonu, uvjetima uredjenja prostora, tehnickim normativima i normama (clanak 14.);

2. ako obavlja poslove iz clanka 20., 21. i 22. bez odobrenja;

3. ako izda ispravu o ispravnosti stabilnih instalacija namijenjenih za gašenje ili dojavu požara te drugih zaštitnih uredaja i instalacija koje ne udovoljavaju tehnickim normativima i normama (clanak 20. stavak 1. i 2. i clanak 21. stavak 3.);

4. ako obavlja poslove kontrole ispravnosti i servisiranja rucnih i prijevoznih vatrogasnih aparata bez ovlasti (clanak 22. stavak 5.) ili ih obavlja protivno propisima.

(2) Za privredne prijestupe iz stavka 1. ovoga clanka kaznit ce se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novcanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 150 do 700 DEM.

Clanak 48.

(1) Novcanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 210 do 2.100 DEM kaznit ce se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne sudjeluje u gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugroženih požarom (clanak 2. stavak 2.);

2. ako ne donese opci akt kojim utvrđuje mjere i poslove u svezi s provedbom i unapredenjem zaštite od požara, ili ne provodi mjere koje se odnose na unapredenje sustava zaštite od požara te mjera predvidene opcim aktom o zaštiti od požara ili drugim opcim aktima (clanak 9.);

3. ako ne prati i ne analizira uzroke zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje (clanak 11.);

4. izvodac radova, ako za fiskalnu obradu vodoravnih i okomitih površina izlaza i izlaznih putova u objektima ugrađuje gradevinske materijale koji ne udovoljavaju određene požarne karakteristike (clanak 17.);

5. ako ne održava u ispravnom stanju postrojenja, uredaje, elektricne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta kao i druge uredaje koji mogu prouzroci nastajanje požara ili ako o održavanju ne posjeduju dokumentaciju (clanak 18. stavak 1.);

6. ako ne održava u ispravnom stanju uredaje, opremu i sredstva za gašenje požara ili ako o održavanju ne posjeduju dokumentaciju (clanak 18. stavak 3.);

7. ako ne ispita instalacije iz clanka 20. stavka 2. najmanje jedanput godišnje od strane ovlaštene pravne osobe ili o obavljenoj provjeri ne vodi evidenciju (clanak 20. stavak 2.);

8. ako stavi u promet uredaje, opremu i sredstva namijenjena za gašenje, dojavu i sprecavanje širenja požara za koje nije pribavljena isprava ovlaštene pravne osobe o njihovoj ispravnosti (clanak 21. stavak 3.);

9. ako bez odobrenja stavlja u promet uredaje, opremu i sredstva namijenjena za gašenje ili dojavu požara za koje je potrebno odobrenje (clanak 21. stavak 4.);

10. ako ne posjeduje uređaje, opremu i sredstva za gašenje požara sukladno propisima (članak 22.);
 11. ako ne osigura vatrogasno dežurstvo odnosno motrilacko dojavnu službu, odgovarajuću opremu i sredstva za gašenje požara (članak 23.);
 12. ako ne obavijesti policijsku upravu, policijsku stanicu ili ispostave o nastalom požaru (članak 28.);
 13. ako onemogućava inspektora za zaštitu od požara u obavljanju njegovih poslova ili odbije dati na uvid propisanu dokumentaciju ili mu ne pruži potrebne podatke ili obavijesti (članak 33. stavak 3.);
 14. ako ne provede rješenje inspektora policijske uprave ili inspektora Ministarstva u sjedištu (članak 35.);
 15. ako ne provede rješenje ministra unutarnjih poslova ili policijske uprave (članak 39.);
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 100 do 210 DEM i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 49.

Novčanom kaznom u dinarskoj protuvrijednosti od 100 do 210 DEM ili kaznom zatvora od 30 dana, kaznit će se za prekršaj pojedinac:

1. ako ne sudjeluje u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom (članak 2. stavak 2.);
2. ako kao vlasnik, odnosno korisnik građevine, građevinskog dijela ili prostora ne održava u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta kao i druge uređaje koji mogu prouzročiti nastajanje požara ili ako o održavanju ne posjeduje dokumentaciju (članak 18. stavak 1.);
3. ako ne započne gašenje ili ne obavijesti o nastalom požaru (članak 28. stavak 1 i 2);
4. ako onemogućava inspektora za zaštitu od požara u obavljanju njegovih poslova ili odbije da mu pruži potrebne podatke ili obavještenja (članak 33. stavak 3.);
5. ako ne provede rješenje inspektora policijske uprave ili inspektora Ministarstva u sjedištu (članak 35.);
6. ako ne provede rješenje ministra unutarnjih poslova ili policijske uprave (članak 39.).

Članak 50.

Iznosi novčanih kazni iz članaka 47., 48. i 49. ovoga Zakona revalorizirat će se po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan naplate kazne.

Članak 51.

- (1) Za privredni prijestup iz članka 47. stavka 1. točka 3. i 4. ovoga zakona pocinjenog drugi put, uz novčanu kaznu, izreći će se i mjera zabrane obavljanja djelatnosti u roku od 6 mjeseci.
- (2) Za privredni prijestup iz članka 47. stavka 1. točka 3 i 4. ovoga Zakona pocinjenog treći put uz novčanu kaznu, izreći će se mjera trajne zabrane obavljanja djelatnosti.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Ministar unutarnjih poslova, u okviru ovlasti utvrđenih zakonom, može provedbenim propisima koje donosi određivati prekršaje i propisivati kazne za te prekršaje.

Članak 53.

- (1) Propise za koje je donošenje po ovome zakonu ovlašten ministar unutarnjih poslova će donijeti u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar unutarnjih poslova, u suglasnosti s nadležnim ministrom, u okviru ovlasti utvrđenih zakonom, donosi propise o uvjetima sigurnosti i zaštite od požara za gradevine javne namjene, stambene, poslovne i druge gradevine, šume, usjeve te ostale gradevine u kojima postoji povećana opasnost nastajanja požara.